

Jørn Sigurd Maurud
Riksadvokatens Kontor

23. september 2025

Riksadvokatens ansvar for vilkårlig forfølgelse og svikt i ledelse

Med dette brevet mottar Riksadvokaten en feilaktig kriminalisert substans som en del av Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk (AROD) sin sivile ulydighet. Formålet er å bygge integritet i det norske rettssystemet etter 30 år med systematisk svikt i ansvar for rettssikkerheten fra politi- og påtalemyndighetens side. Innlandet politidistrikt fikk oppdrag fra Riksadvokaten om å utrede straffespørsmål knyttet til ARODs aksjoner i 2023 og 2024, men politiadvokat Christine Lundstein styrte etterforskningen bort fra straffefrihetsgrunner. Hun nektet å belyse vilkårlig forfølgelse og svikt i ledelse, og sammen med dommer Rikke Lassen motsatte hun seg i Oslo tingrett 25. november 2024 en 200 år gammel rettstradisjon for å hindre prinsipiell gjennomgang av straffelovens §§ 231 og 232. Statsadvokatene videreførte svikten mot Grunnlovens § 89 og etiske retningslinjer i høyere rettsinstanser, mens førstestatsadvokat Runar Torgersen dekket over saken da Lundstein ble klaget inn for Riksadvokaten.

Skadene fra denne forsømmelsen av rettighetsjuss blir ikke mindre av å ignoreres. For å gi rettsstatsbegreper mening og opprettholde den konstitusjonelle orden, må Riksadvokaten ta ansvar, og ved å behandle saken prinsipielt kan den høyere påtalemyndigheten gjenopprette tilliten til rettsstaten. Denne tilliten er stadig mer tynnslett, særlig siden Justisdepartementet ikke vil utrede mindre inngripende tiltak enn forbud. Siden Straffelovkommisjonens NOU 2002: 4 har justissektoren sviktet fagansvaret ved å straffe på tilbakeviste premisser, og samtlige justisministre har snakket før de har tenkt – som [Johs. Andenæs](#) vurderte det i 2002. Politi og borgere fortjener bedre enn den usikkerheten som følger. AROD jobber internasjonalt for å [påvirke](#) lov og rett i 46 land i tråd med menneskerettslige forpliktelser, men svikt i ledelse har store negative ringvirkninger. Riksadvokaten kan forebygge ytterligere skade ved å ta ansvar for vilkårlig forfølgelse, og sendingen av cannabis aktiverer prøvelsesretten, som pålegger påtalemyndighet og domstoler plikt til å avklare om forbudet oppfyller et legitimt formål.

Når andre land regulerer cannabis for å beskytte folkehelsen, kan norske myndigheter ikke ta dette for gitt. Riksadvokaten må gripe inn for å bevare en liberal rettsstat; ellers undermineres domstolenes uavhengighet, mens den politiske prosessen fortsetter på villspor. Norges

menneskerettsproblemer vil forverres, og vedlagte dokumentasjon forklarer behovet for sannhet og forsoning:

- [Sannhet og Forsoning vol. 1](#) (Justisdepartementets ansvar for ruspolitikk, 2024) – En detaljert analyse av historisk utvikling, Høyesteretts svikt og straffens forsvar.
- [Sannhet og Forsoning vol. 12](#) (Den høyere påtalemyndighets ansvar for ruspolitikk, 2024) – Fokuserer på grunnlaget for straff, 30 år med sviktet fagansvar og konstitusjonelt ansvar.
- [Human Rising: The Prohibitionist Psychosis and its Constitutional Implications](#) – Bok som dokumenterer vilkårlig forfølgelse og svikt i ledelse, samt forbudets ødeleggende kraft.
- [Søknad til Den europeiske menneskerettsdomstolen](#) – ARODs søknad mot Norge for brudd på EMK art. 3, 5, 6, 8, 13, 14 og 18, med detaljer om urettferdig prosess og vilkårlig forfølgelse. Linken innbefatter komplett liste over bevis – En oversikt over 34 bevispunkter, inkludert domstolsavgjørelser, rapporter, artikler, bøker og dokumentarer som viser ruspolitikken manglende legitimitet.

Disse dokumentene viser at rusforbudet bygger på tilbakeviste premisser, at rettsvesenet har unnlatt forholdsmessighetsanalyse til tross for gjentatte utredninger, og at forbudet har store ødeleggende konsekvenser. De underbygger ansvaret for rettsstaten og viser at jurister som nekter prinsipiell prøving undergraver rettssikkerheten. Dette er særlig relevant siden AROD og Oslo tingrett har anmeldt hverandre for motarbeidelse av rettsvesenet, og politiet [plikter](#) å avklare hvem som har prinsippene på sin side. Korrekt påtale er avgjørende for å unngå at politi og påtalemyndighet misbrukes i et maktspill på rettsstatens bekostning, og AROD har utarbeidet en sjekkliste som klargjør ansvar for rettssikkerheten. Listen er et verktøy for objektiv vurdering: Hvert punkt inkluderer et spørsmål, forventet svar (basert på fakta), begrunnelse og kildehenvisninger. Riksadvokaten oppfordres til å verifisere svarene for å sikre integritet i påtalemyndigheten. Hvis dette ikke prioriteres, vil det ytterligere undergrave rettssikkerheten jf. Politiloven § 6.

Sjekkliste for Politiet: Avklaring av Trussel mot Rettsstaten

Spørsmål	Forventet svar	Begrunnelse og Kilde
Har jurister i flere tiår bestridt rusforbudet og argumentert for forholdsmessighetsanalyse?	Ja	Debatten har pågått siden 1990-tallet, med kritikere som Andenæs som peker på forbudets ineffektivitet og

		uforholdsmessighet. Se Andenæs' artikkel "Liberalising av Narkotika?" (1994); Sannhet og Forsoning vol. 1, s. 20–68; EMD klage s. 9.
Har utredninger i over 20 år anbefalt avkriminalisering basert på strafferettens prinsipper?	Ja	Utredninger som NOU 2002:4 og NOU 2019:26 anbefaler avkriminalisering grunnet høye kostnader og manglende effekt. Se NOU 2002:4; NOU 2019:26; Sannhet og Forsoning vol. 12, s. 112 (30 år med sviktet fagansvar).
Har historikere, kriminologer og retts sosiologer advart mot kriminalisering og påpekt sydebukkmekanisme i ruspolitikken?	Ja	Eksperter som Nils Christie, Ragnar Hauge, og Thomas Mathiesen har påpekt scapegoating som driver for politikk, med paralleller til historiske forfølgelser. Se dokumentaren "Mikalsen v Norway: Moving a Nation Forward" (2023) som kobler ruspolitikk til vilkårlig forfølgelse; Sannhet og Forsoning vol. 1, s. 99 (Prinsipielle hensyn).
Gjør Prop. 92 L (2020–2021) klart at straff er uhensiktsmessig målt mot strafferettens prinsipper?	Ja	Proposisjonen aksepterer at kriminalisering er feilaktig og bør erstattes med hjelp. Se Prop. 92 L; Sannhet og Forsoning vol. 12, s. 86 (Grunnlaget for straff).
Hvis utredninger viser at straff ikke kan forsvares, har lovgiver plikt til å utrede mindre inngripende tiltak?	Ja	Dette følger av Grunnloven § 98, 102 og EMK art. 8 (forholdsmessighet). Se EMD-klage; Sannhet og Forsoning vol. 1, (Straffens forsvar).
Har lovgiver fulgt opp utredninger med mindre inngripende tiltak?	Nei	Reformforslag som Prop. 92 L ble nedstemt, til tross for anbefalinger. Se Sannhet og Forsoning vol. 12.
Hvis mindre inngripende tiltak ikke vurderes, kan borgere og politi være trygge på at Politiloven følges og maktbruk er nødvendig?	Nei	Manglende vurdering undergraver nødvendighetsprinsippet. Utredninger indikerer at kuren er verre enn sykdommen. Se Sannhet og Forsoning vol. 1.

Finnes dokumentasjon som viser at politiets innsats på rusfeltet trygger samfunnet?	Nei	Innsatsen har ikke redusert tilbud/ etterspørsel, men økt kriminalitet. Se Sannhet og Forsoning vol. 1 (Rettsstatens svikt).
Finnes rapporter som tyder på økt vold og utrygghet ved økt politiinnsats på rusfeltet?	Ja	Økt innsats korrelerer med mer organisert kriminalitet og overdoser. Se UNHRC (2021); COE Baseline Study on Human Rights and Drug Policy (2019); NOU 2019:26
Regulerer stadig flere land cannabis for å beskytte folkehelsen?	Ja	Land som Tyskland (2024), Canada (2018) og Uruguay regulerer. Se Pompidou Group (2021); "Requiem for the Rule of Law".
Kan Norge ta for gitt at forbudet oppfyller et legitimt formål hvis flere stater regulerer?	Nei	Internasjonal trend viser forbudets manglende nødvendighet. Se UN Human Rights Commissioner-anbefalinger; EMD-søknad.
Er straff på tilbakeviste premisser identisk med vilkårlig forfølgelse?	Ja	Dette strider mot EMK art. 5. Se COE Parliamentary Assembly-studie; Sannhet og Forsoning vol. 1, (Høyesteretts svikt).
Har påtalemyndigheten ansvar for rettsstaten?	Ja	Domstolene skal sikre uavhengig kontroll siden 1822 og statsadvokater har lederansvar for å sikre integritet i lovverk. Se NOU 2020:11 (Utredning fra Domstolkommisjonen); Etske Retningslinjer for Påtalemyndigheten; Sannhet og Forsoning vol. 12, (Konstitusjonelt Ansvar).
Til tross for utredninger som viser feil premisser, antar Høyesterett i HR-2022-731-A legitimt formål basert på politisk flertall – ofrer domstolene rettssikkerheten?	Ja	Dommen unnlater full EMK-prøving. Se HR 2022-731-A; Høyesterett-avslag (2. juli 2025); Sannhet og Forsoning vol. 1, s. 54 (Høyesteretts svikt).
Har eksperter påpekt konflikt mellom styringsjuss og rettighetsjuss, med myndigheter	Ja	Politiets rolle vektlegger styringsjuss over rettigheter. Se Politi og Rolleforståelse

som prioriterer styringsjuss, og kan dette gi menneskerettsproblemer?		(2023); Sannhet og Forsoning vol. 12, s. 189 (Konstitusjonelt ansvar).
Er domstolenes uavhengighet ivarettatt hvis forbudet beskyttes mot prinsipiell kritikk?	Nei	Nektelse av bevis i ARODs sak viser bias. Se Oslo Tingretts dom (5. desember 2024); EMD-klage.

Denne sjekklisten gir grunnlag for å erkjenne at jurister som beskytter forbudet mot konstitusjonell kontroll utgjør et problem for rettsstaten. AROD har benyttet sivil ulydighet for nødvendig rettsutvikling, mens politi- og påtalemyndighet har behandlet det som profittmotivert kriminalitet for å unngå prinsippavgjørelse. Dette har ført til at vilkårlig forfølgelse videreføres under Riksadvokatens vakt. Siden 1994, da Riksadvokat Georg Fredrik Rieber-Mohn motsatte seg Andenæs' forsøk på å vektlegge kontrollomkostninger, har Riksadvokatens kontor sviktet rettssikkerheten. Maktmidler, budsjetter og prestisje er prioritert på bekostning av rettigheter, men det var én ting å beskytte forbudet for 30 år siden og en annen i dag. Riksadvokaten har selv oppgitt det narkotikafrie samfunnsidealet, og fagansvar innebærer å skille aktører som hører hjemme på markedet fra de som rammes av straffeloven. To cannabisklubber i Oslo, Folkehelseforbundet og Pioneer, har kontaktet politiet med ønske om samarbeid og en spesialgruppe bør snarest opprettes for å styre nasjonen trygt gjennom et paradigmeskifte. Ikke bare må klubber reguleres og beskyttes fra hensynsløse aktører, men etter 60 års forbud på stadig tynnere grunnlag må integritet i lovverk bygges.

Det er fordi Politi og påtalemyndighet ikke har tatt tak i nedprioritering av rettighetsjuss at Riksadvokaten og Politimesteren i Innlandet mottar cannabis. Til tross for tidligere varsler, har verken Riksadvokatens kontor eller Innlandet har tatt grep for rettssikkerheten, og AROD vil gi norske myndigheter en ny mulighet til å verne om prinsipper som må veie tungt om en rettsstat skal bestå. Vi ønsker sannhet og forsoning, slik at nasjonen kan reise seg mot potensialet som ligger uforløst i vår grunnlovsarv. Om beslaget behandles korrekt kan Norge spares et stadig større menneskerettsproblem, og jeg ser frem til avhør og muligheten for effektivt samarbeid.

Med vennlig hilsen,

Roar Mikalsen

Leder for Alliansen for rettighetsorientert ruspolitikk